higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

# NASIENRIGLYN

## NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

## AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL

(Eerste vraestel)

**NKR VLAK 2**

**2 November 2022**

**Hierdie nasienriglyn bestaan uit 9 bladsye.**

Kopiereg voorbehou

## AFDELING A

## VRAAG EEN: LEESBEGRIP

1.1
- Die 1981-vloed (wat die dorpie getref het)
- Die geliefde tannie Poppie van As/tannie Poppie van As se liplekker roosterkoeke (2)

1.2 Konstruksiewerk (op die N1) (1)

1.3
- Vakansiegangers
- Die plaaslike inwoners (2)

1.4
- Tamaties-en-uiesmoor
- Soetrissie
- Blatjang (Enige 2 × 1) (2)

1.5
- Tant Poppie het bekend geword onder baie ander fietsryers.
- Sy is genooi om haar roosterkoek in Italië te gaan verkoop./Sy het die geleentheid gekry om oorsee te gaan. (EEN van hierdie antwoorde)
- Sy is genooi om op Karen Zoid se TV-program te verskyn./Sy het op TV verskyn./Sy het geld ('n koopbewys van R5 000 vir haarself sowel as R12 000 vir bestanddele) ontvang tydens haar verskyning op Karen Zoid se program. (Slegs EEN van hierdie antwoorde) (Enige 2 × 1) (2)

1.6 1.6.1 Tant Poppie se roosterkoek is baie lekker.

1.6.2 Tant Poppie is goeie geselskap.
(LW: Klem val telkens op tant Poppie) (2 × 1) (2)

1.7 Tant Poppie het brood gebak en konstruksiewerk gedoen./Tant Poppie het bedags gewerk en ná werk brood gebak./Tant Poppie het basies twee werke gelyk gedoen. (2)

1.8
- Terwyl sy konstruksiewerk gedoen het, het sy geweet/gedroom van iets anders of iets beters.
- Sy glo steeds daar sal nog geleenthede vir haar kom.
(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (2)

1.9 Stan Engelbrecht het tant Poppie gereeld gaan opsoek omdat hy van haar persoonlikheid gehou het. (1)

1.10
- Sy het haar besigheid net tydelik gestaak.
- Sy het deurentyd ondersteuning/donasies van mense ontvang.
(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (Enige 1 × 1) (1)

Kopiereg voorbehou 

1.11 1.11.1 Tant Poppie het 'n geleentheid raak gesien.

1.11.2 Almal weet wat daarna gebeur het.
(Of soortgelyk aan bogenoemde)
(2 × 1) (2)

1.12
- Ja
- As hulle dit nie gedoen het nie, het sy nooit die kans gekry om buite die grense van die Wes-Kaap te kom nie.
- Die leesstuk beskryf hierdie kans om oorsee te gaan as 'n 'geleentheid'.

(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)
(LW: Geen punt vir Ja nie. Punt word toegeken vir die motivering)
(Enige 1 × 1) (1)

1.13
- Dit pas.
- Die beskrywing van tant Poppie in die leesstuk pas by die vierde betekenis.
- Sy is suksesvol en het 'n persoonlikheid wat ons as charismaties kan beskryf. (Enige 1 × 2) (2)

1.14
- Hierdie artikel laat ons met tant Poppie kennismaak.
- Hierdie artikel kan bydra dat meer mense van tant Poppie hoor/haar stalletjie sal besoek/haar besigheid uitbrei.
- Hierdie artikel laat 'n mens goed voel.

(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Oorweeg ook ander antwoorde met meriete).
Nasienwenk: Kandidaat verdien TWEE punte indien hy/sy 'waarde' kan interpreteer as iets goeds/positiefs. (Enige 2 × 1) (2)

1.15 Republiek van Zoid Afrika (1)

1.16 1.16.1 Daar word gesels/gepraat.

1.16.2 Sy het tant Poppie as gas na haar kletsprogram genooi./Tant Poppie het 'n koopbewys ontvang sowel as geld om vir haar meel vir haar roosterkoeke te koop.
(2 × 1) (2)

1.17 C – Koerantartikel wat gedruk en digitaal verskyn het. (1)

1.18 Meer mense gaan haar stalletjie besoek/haar kontak/van haar weet. (1)
(Of soortgelyk aan bogenoemde)

1.19 Ek sal 'n straat na haar vernoem.
Ek sal vir haar 'n plek in 'n winkelsentrum beskikbaar stel.
Ek sal haar finansieel ondersteun.
(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (1)

**TOTAAL AFDELING A: 30**

Kopiereg voorbehou 

## AFDELING B

## VRAAG 2: OPSOMMING

### INHOUD: (10)

Punte word toegeken vir wenke verskaf (1 punt per wenk).
Ken punte toe soos aangedui (✓).

### FORMAAT: (2)

X Merk negatief – maksimum 2 punte.
X Wenke kan in bevelvorm geskryf word.
X Wenke moet kort en bondig wees en die kern van die paragraaf omvat.
X Word in die teenwoordige tyd geskryf.

### TAAL EN STYL: (3)

- Merk negatief – maksimum 3 punte.
- Woord- en sinstrukture korrek.
- Saaklike taal. Bevelsinne wat die kern van die paragraaf omvat.
- Korrekte spelling.

1. Trek jou selfoonlaaier se prop uit✓ wanneer jy dit nie gebruik nie.✓ (2)

2. Skakel die geiser bedags af. (1)

3. Kook net genoeg water vir wat jy nodig het. (1)

4. Stort vinnig. (1)

5. Gebruik 'n mikrogolfoond✓ eerder as 'n gewone oond/stoof.✓ (2)

6. Gebruik energiebesparende gloeilampe.✓ (1)

7. Maak jou gordyne bedags wyd oop✓ sodat jy nie die ligte hoef te gebruik nie.✓ (55 woorde) (2)

**[10]**

**TOTAAL AFDELING B: 10**

## AFDELING C – VISUEEL

## VRAAG 3: ADVERTENSIE

3.1 Pearson (1)

3.2 R750 (1)

3.3 Omvattend✓/Herbewerk/Uitgebrei✓ (Enige TWEE korrekte antwoorde) (2)

3.4 Studente (1)

3.5 Handwoordeboek vir die Afrikaanse Taal (1)

3.6 Stuur SMS (1)

3.7 Werknemers van Bennie Boekwinkel/Werknemers se gesinne (1)

3.8 Ja, jy hoef nie 'n swaar boek rond te dra nie en jy het vinnig toegang tot die boeke/tydskrifte wat jy wil lees.✓✓

**OF**

Nee, dit is nie almal wat toegang tot slimfone of die internet het nie en as jy nie hou van lees nie sal digitale formate jou nie oortuig nie.✓✓

[Enige relevante antwoord]

LW: Ja/Nee verdien nie 'n punt nie; slegs die TWEE feite. (2)

**[10]**

## VRAAG 4: GRAFIESE VOORSTELLING

4.1. Koerant (1)

4.2 Gedeeltelik bewolk (1)

4.3 40 km/h (1)

4.4 Musina (1)

4.5 Son/Sonskyn (1)

4.6 Calvinia (1)

4.7 4.7.1 Pretoria se maksimum is 32 en Johannesburg net 29. (1)

4.7.2 Ligte, koel somersklere (1)

4.8 George.✓ Dit is naby die kus./Weer is lekker koel.✓

**OF**

Klerksdorp. Dit gaan lekker warm wees.

(Enige relevante antwoord) (2)

**[10]**

## VRAAG 5: ONTRUIMINGSPLAN

5.1 Daar is uitgange spesiaal vir rolstoele./Daar is rolstoeltekens teen die mure. (1)

5.2 5.2.1 Kantoorpersoneel

5.2.2 Hulle moet verby die vertrek waar dit brand gaan om uit te kom.
(2 × 1) (2)

5.3 C – rigting waarin almal moes beweeg. (1)

5.4
- In elke lokaal/oral in die gange.
- Almal moet dadelik weet wat om te doen as daar 'n brand uitbreek. (2)

5.5 Twee (1)

5.6 5.6.1 rekenaarlaboratorium
5.6.2 regs
5.6.3 suidekant
(3 × 1) (3)
**[10]**

**TOTAAL AFDELING C: 30**

## AFDELING D – TAAL IN PRAKTYK

## VRAAG 6

6.1 kinders (1)

6.2 presteer (1)

6.3 soms (1)

6.4 keuse (1)

6.5 doodseker (1)

6.6 op (1)

6.7 Hulle sal/gaan✓ ook nie so gou tou opgooi nie.✓ (2)

6.8 Soek hulp vir jou kind want dit sal hom/haar✓ motiveer.✓ (2)

6.9 eis (1)

6.10 daagliks (1)

6.11 Nie✓ alle jongmense het hul ouers nodig nie.✓ (2)

| | | |
|---|---|---|
| 6.12 | beste | (1) |
| 6.13 | dingetjies | (1) |
| 6.14 | ontspanningsklub | (1) |
| 6.15 | ak-ti-wi-tei-te | (1) |
| 6.16 | Kan dit julle verhouding versterk?✓ | (1) |
| 6.17 | fyner | (1) |
| 6.18 | Seuns en dogters moet deur✓ hul ouers ondersteun word.✓<br>(LW: geen ge- by werkwoord nie) | (2) |
| 6.19 | koningin | (1) |
| 6.20 | Bevelsin | (1) |
| 6.21 | sewe honderd en vyftig/sewe-honderd en vyftig | (1) |
| 6.22 | Toe weier jy dit.✓✓ (Enige relevante antwoord) | (2) |
| 6.23 | Waar het✓ ek aan hierdie/daardie vreemde gedagtes gekom?✓ | (2) |
| 6.24 | Truitjie | (1) |
| 6.25 | Geagte (moet hoofletter wees) | (1) |
| 6.26 | mnr./meneer (Moet kleinletter wees) (Daar hoef nie 'n punt na afkorting te wees nie.) | (1) |
| 6.27 | gister | (1) |
| 6.28 | Motoris (Moenie penaliseer indien kleinletter gebruik word nie) | (1) |
| 6.29 | konsentrasie | (1) |
| 6.30 | verloor | (1) |
| 6.31 | sy | (1) |
| 6.32 | u (Moet kleinletter wees) | (1) |
| 6.33 | asb. (kleinletter(s) en slegs punt aan die einde) | (1) |
| 6.34 | help | (1) |
| | | **[40]** |

**TOTAAL AFDELING D: 40**

## AFDELING E: KOMMUNIKASIE IN PRAKTYK

## VRAAG 7: EFFEKTIEWE KOMMUNIKASIE

7.1
7.1.1 op 'n hek voor 'n huis
7.1.2 by 'n voetoorgang naby 'n skool
7.1.3 in 'n parkeerarea
7.1.4 in 'n dieretuin of wildtuin
7.1.5 in 'n bus
7.1.6 naby 'n heining met elektrisiteit
7.1.7 in 'n park/woud waar daar droë bome is
7.1.8 in 'n biblioteek waar studente sit en leer
7.1.9 in 'n winkel waar mense moet toustaan
7.1.10 by 'n piekniekplek
(10 × 1) (10)

7.2
7.2.1 D – Plakkaat
7.2.2 A – Slagspreuk
7.2.3 E – Pamflet
7.2.4 B – Strooibiljet
7.2.5 F – Notule
(5 × 1) (5)

7.3
7.3.1 (a) Terrence
(b) Janice
(c) selfone/telefone
(d) mondeling (4)

7.3.2 Die swak selfoonsein/emosies/taalgebruik (Enige 1 × 1) (1)

7.3.3
- Terrence voel kwaad/gefrustreerd/ongelukkig/verraai.✓
- Hy swaai sy vinger/sy mond is wyd gerek/sy oë is wyd oop/hy frons/hy staan dreigend✓✓ (Enige TWEE) (3)

7.3.4 Terrence
- is kwaad.
- vergeet Janice verstaan nie Afrikaans nie.

(Enige EEN)

Janice
- verstaan nie alles wat Terrence sê nie.
- is geskok deur Terrence se tirade.
- kan nie duidelik hoor wat Terrence sê nie (sein is swak).

(Enige EEN, maar mag nie taalsteurnis noem as dit reeds by Terrence genoem is nie) (2)

7.3.5 (a)
- Die sein was te swak EN hulle kon nie mekaar in die oë kyk nie/lyftaal.
- Kon nie waarneem nie/Moes net op ouditiewe boodskappe staat maak.

(b) Direkte gesprek.

(3)

7.3.6 (a) Interpersoonlike

(b) Janice sal voel sy is onwaardig om in die verhouding te wees/sy sal elke oomblik van die ongeluk weer herleef/sy sal in haar dagboek daaroor gaan skryf✓ (Of soortgelyk hieraan – enige intrapersoonlike aksie)

(2)
**[30]**

**TOTAAL AFDELING E: 30**
**GROOT TOTAAL: 140**

Kopiereg voorbehou